

Cilka Cestovatelka miluje

BOLÍVII

Stručná fakta

Poloha: Bolívie leží asi v polovině kontinentu Jižní Ameriky a zasahuje do středu kontinentu. Bolívie je třikrát větší než Německo.

Země: Pohoří Andy se táhne ze severu na jih přes západní část Bolívie. Většina obyvatel Bolívie žije v oblasti Altiplano, což je náhorní plošina mezi západními a východními Andami. Titicaca, největší jezero na světě, uzavírá Altiplano na severu. Na východě (napravo) největšího města La Paz se nachází zalesněná údolí nazývaná Yungas. Travnaté mokřiny na severu a východě zvané Llanos jsou velmi vhodné pro chov dobytka.

Podnebí: Čím výše do hor stoupáte, tím je počasí v Bolívii chladnější. Vysoko v Altiplanu je vzduch studený a suchý. Léto, které trvá od listopadu do dubna, bývá nejdeštivějším obdobím v roce. Silné deště v severní části Llanos pomáhají tvorbě deštných pralesů. Zima u nich trvá od června do září, v období, kdy si děti v České republice užívají léta. Mnohé horské vrcholky jsou po celý rok pokryté sněhem.

Název: Bolívie získala své jméno po svém osvoboditeli Simónu Bolívarovi, venezuelském veliteli, který porazil Španěly a postaral se tak o nezávislost Bolívie.

Informace o Assemblies of God: V Bolívii pracuje 10 amerických misionářů Assemblies of God. Ve 2 000 sborech Assemblies of God se schází více než 176 000 lidí. Na celém území Bolívie bylo založeno 16 biblických škol, ve kterých se vzdělává více než 1 400 pastorů a služebníků, aby mohli přispět a pomoci dalším 2 600 služebníků, kteří již stojí ve službě.

Hlavní města: Sucre (292 000 obyvatel), La Paz (800 tisíc obyvatel). Nejvyšší soud zasedá v Sucre, avšak zbytek vlády naleznete v La Paz - nejvýše položeném hlavním městě na světě.

Obyvatelstvo: 9 250 000 obyvatel

Hlavní jazyky: španělština, kečujština, aymarština (všechny jsou úřední), dalších asi 20 indiánských jazyků.

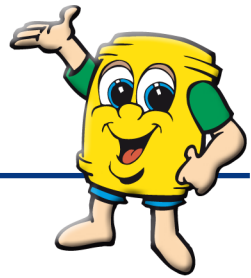
Hlavní národnostní skupiny: američtí indiáni (55 %, zejména Kečuové, Aymarové a Guaranové), míšenci indiánů a bělochů, nazývaní také cholo (30 %), bílí (15 %).

Náboženství: římskokatolické (95 %), několik protestantských církví. Většina lidí směšuje katolickou víru s tradičními kořeny.

Co už BGMC dokázalo!

BOLÍVIE

POZNÁMKA: Protože většina zemí Latinské Ameriky a oblasti Karibiku mluví španělsky, velká část prostředků BGMC je vynaložena na různé velké projekty a služby, které využívají misionáři ve všech zemích Latinské Ameriky. Mezi takové projekty patří:

- Španělská televize a rádio (Radio Advance Ministry)
- Křesťanské vzdělávání (Christian Training Network)
- Tvorba dětských materiálů
- Služba - Resource and Development Ministries (RDM). (Tato služba vytváří španělské materiály pro děti, mládež a dospělé, včetně materiálů pro pastory, sbory a biblické školy.)
- Dětská videa pro službu ženám ve věznicích
- Dětské knihy pro službu ženám ve věznicích
- Materiály pro biblickou soutěž
- Knihy určené do knihoven biblických škol
- Materiály ve španělštině pro nedělní besídky
- Materiály pro vězeňské školy
- Finanční prostředky na výdaje spojené s konferencí pro světovou misii
- Finanční prostředky na sadu "Faith in Action" („Víra v akci“)
- Finanční prostředky na tvorbu vzdělávacích materiálů o HIV/AIDS
- Finanční prostředky na poštovní a přepravní poplatky
- Finanční prostředky na další tisk knih
- Finanční prostředky na výrobu videí pro organizaci Latin America ChildCare (Péče o děti Latinské Ameriky)
- Finanční prostředky na latinskoamerické rádio
- Finanční prostředky určené na službu mezi dětmi
- Finanční prostředky na materiály Royal Rangers
- Finanční prostředky na nákup evangelizačních materiálů
- Vybavení a materiály pro školu Ebenezer Colegio Luz y Verdad
- Finanční prostředky na dostavbu školy LACC
- Finanční prostředky na dostavbu sboru AoG
- Finanční prostředky na stavbu bolivijského Centra naděje (Hope Center)
- Finanční prostředky na vybavení a materiál pro bolivijské Centrum naděje
- Finanční prostředky na potraviny pro děti v bolivijském Centru naděje
- Finanční prostředky na zajištění a přepravu (lodní dopravou) dětského vybavení do bolivijského Centra naděje
- Provozní náklady bolivijského Centra naděje
- Finanční prostředky na materiál, zásoby a knihy do Ebenezer Colegio v Bolívii
- Finanční prostředky na stavbu modlitebny v Bolívii
- Knihy pro biblickou školu
- Materiál a vybavení pro biblickou školu

Zpravodaj Cilky Cestovatelky

Zpravodaj si mohou děti vzít domů.

BOLÍVIE

Indiánský život

Alvaro a jeho rodina jsou Kečuoové, kteří tvoří největší indiánskou skupinu. Žijí v malém domku

z nepálených cihel s doškovou střechou. Alvarova maminka si splétá své dlouhé vlasy do copů a obléká si dlouhou barevnou sukni s halenkou. Když je chladno, nosí také šálu a čepici. Jeho tatínek nosí krátké kalhoty se širokým páskem a tričko. Další početná indiánská skupina zvaná Aymarové žije zejména v horských oblastech na

západě. Pěstují zde kukuřici, ječmen a amarant, což je určitý druh obilovin. K nošení břemen využívají lamy. Někteří z nich pracují v dolech a těží rudu. V rudě

může být také obsažen cín, zlato, stříbro a jiné cenné minerály.

Alvaro

Alvaro má 5 bratrů. Jeho rodina žije ve vesnici poblíž města Cochabamba ve středu Bolívie. Jejich vesnice leží v údolí v podhůří vysokých And. Zelená krajina vytváří dojem, že jaro zde trvá po celý rok. Někteří město Cochabambu nazývají „Zahradním městem“ a „Městem věčného jara“. Alvarova rodina pracuje na farmě. Pěstují kukuřici, brambory, banány a citrusové plody. Jeho otec je moc rád, že má 6 chlapců, kteří mu mohou pomáhat na farmě. Maminka pečuje o dům a plete nádherné šály a čepice pro svou rodinu nebo i na prodej.

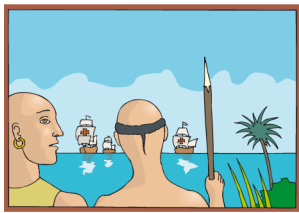

Směsice náboženství

Předtím, než do Bolívie přišli Španělé, považovali toto území za své impérium Inkové. Učili domoroce kečujsky a naučili je také uctívat své božstvo. Většina současných indiánů uctívá Pachamamu (bohyni země) a jiné bohy. Přinášejí jim alkohol a další oběti, aby si zajistili požehnání pro své rodiny a pro zvláštní události během roku. Města a vesnice mají náboženské svátky, při nichž uctívají svá božstva. Tanečníci tančí za doprovodu Panovy flétny, nástroje zvaného charango (vypadá jako kytara a je vyrobena z ulity pásowce) a jiných hudebních nástrojů. Většina indiánů se kromě svého náboženství hlásí také k římskokatolické církvi a uctívají Pannu Marii a katolické svaté stejně jako své vlastní božstvo. Lidé slaví křesťanské svátky a směřují křesťanské praktiky s pohanskými rituály. Na Vánoce si rodiny doma postaví betlém a jdou na mši do kostela. V této směsici náboženství slyší o Ježíši, ale nectí ho a nepřijímají jako svého Pána.

BOLIVIJCI POTŘEBUJÍ JEŽÍŠE

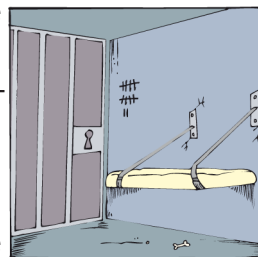
Španělští cestovatelé přišli do této oblasti v 16. století. Předávali místnímu lidu své římskokatolické náboženství. Indiáni ke svým

pohanským duchům přidali Marii a katolické svaté a začali je také uctívat. Když kolem roku 1920 přišli do této oblasti první letniční misionáři, nebyli vítáni. Přesto několik místních naslouchalo radostné zprávě evangelia o Ježíši. Když misionáři odešli, věřící se modlili, aby k nim Bůh poslal další. V roce 1946 přišly tři rodiny amerických misionářů Assemblies of God. Každá rodina se přistěhovala do jiné části země. Kázali, zakládali sbory a založili biblickou školu určenou ke vzdělávání pastorů. Roku 1960 sbory utvořily bolivijské hnutí Assemblies of God. V současné době v Bolívii působí 10 misionářů a mají plné ruce práce. Učí na šestnácti biblických školách. Pomáhají zakládat nové sbory ve městech i v indiánských vesnicích. Aby mohli vyučovat pastory na vzdálených místech, připravují pro ně různé biblické kurzy. Jeden z misionářů řídí křesťanskou univerzitu v Sucre. Zde se studenti připravují na budoucí službu učitelů, sociálních pracovníků, pastorů a jiných služebníků. Sbory pomáhají rodinám mnoha různými způsoby. Děti navštěvují Royal Rangers (v Bolívii jen pro chlapce), Missionettes (křesťanské kluby pro dívky, podobně jako RR) a nedělní besídky, kde se dozvídají o Ježíši. Díky BGMC za finanční pomoc na materiál potřebný v Bolívii. Nedělní školu dokonce navštěvují i dospělí! Jelikož většina dospělých nemá žádné vzdělání, některé sbory jim pomáhají tak, že je učí různá řemesla, kterými by se mohli živit a postarat se tak o své rodiny. Organizace ChildCare (Péče o dítě) má v Bolívii

6 škol se 3 000 dětmi. Většina dětí pochází z chudých poměrů, jejich rodiče si nemohou dovolat platit školní poplatky. Mnoho bolivijských mužů pije alkohol, což ničí jejich rodiny i jejich život. Teprve v protialkoholním rehabilitačním středisku v Sucre poznávají, že jedině Ježíš je odpovědí na všechny jejich problémy. Někteří z bývalých klientů jsou nyní pastory.

Velkým problémem Bolívie je také kriminalita a mnoho mužů i žen končí ve věznicích. Jejich děti pak musí žít spolu s nimi za mřížemi nebo končí na ulici.

Bolivijské Centrum naděje v Cochabambě je zaměřeno právě na takové lidi. Každý den přichází více než 400 dětí, aby dostaly najíst, učily se anebo se jen pomazlily. BGMC pomáhá zprostředkovat těmto dětem stravu a vzdělávací materiál. Díky vám se tyto děti učí o Ježíši – a skrze ně také jejich rodiče. Tým sloužící ženám navštěvuje ženy ve věznicích. Někteří vězni již dokonce přijali Ježíše a účastní se biblických kurzů.

BGMC podporuje Centrum naděje a nyní také pomáhá vybudovat domov pro starší děti, v němž by mohly bydlet. Jenom díky takovým dětem, jako jste vy, kdo přispíváte na misii, mohou děti v Bolívii poznávat Ježíšovu lásku a mít v něm naději. Modleme se za Boží jednání v Bolívii.

Chcete-li získat další informace o práci Centra naděje, navštivte stránky www.bolivianhopecenter.com

MODLEME SE ...

- za naše misionáře, pastory a jejich sbory.
- aby více mladých lidí mohlo slyšet Boží volání ke službě a aby mohli být na službu dobře připraveni a vyškoleni.
- za práci Centra naděje, aby se Bůh postaral o všechny jejich potřeby. Rádi by také založili středisko pro opuštěné ženy a domov pro děti bez domova.
- za křesťanskou rozhlasovou stanici, aby svým programem zasáhla mnohé lidi.
- za indiánské věřící a pastory ve vzdálených vesnicích. Mnozí indiáni uctívají své bohy a potřebují poznat Ježíše.

Cilka Cestovatelka miluje Bolívii

- CILKA: *(Vstupuje na scénu s vězeňskou čepicí na hlavě a zpívá si písničku na melodii „Já mám koně“)* Já mám zprávu, dobrou zprávu pro všechny děti. Je o Pánu Ježíši, celý svět ji uslyší. Já mám zprávu, dobrou zprávu pro všechny děti.
Ahoj všichni.
- REPORTÉR: Ahoj Cilko. Proč máš na sobě vězeňskou čepici? Snad ses nedostala do nějakého průšvihů?
- CILKA: Jde o to, že země, o níž vám dnes chci vyprávět, má věznice, ve kterých musí žít spolu s uvězněnými rodiči i jejich děti. Ale misionáři spolu s BGMC se jim snaží pomoci.
- REPORTÉR: To zní opravdu zajímavě, Cilko. O jaké zemi to mluvíš?
- CILKA: O Bolívii. Leží ve středu Jižní Ameriky.
- REPORTÉR: Nedokážu si představit, že tam děti žijí ve věznicích. Pověz nám o tom něco.
- CILKA: Jedna věznice se jmenuje „věznice Palmasola“. Najdete ji ve městě Santa Cruz. Lidé, kteří provedou nějaký zločin, jdou do vězení. Úřady po nich pak požadují, aby si s sebou vzali i své děti, aby nežily na ulicích.
- REPORTÉR: Dokonce i malé děti? A ve vězení? To je strašné.
- CILKA: Máš pravdu. Misionáři zjistili, že ve věznicích žije spolu s rodiči více než 800 dětí. A nemají tam dokonce ani pořádně co jíst nebo co na sebe. A nemůžou ani chodit do školy.
- REPORTÉR: Je možné pro ty děti něco udělat?
- CILKA: Ano. Misionáři Jack a Georgia Belinovi spolu s hnutím ChildCare a BGMC založili „Školu svobody“. Poblíž věznice koupili pozemek a postavili zde školu pro děti vězňů. Děti dostaly školní uniformy, teplé jídlo a svou třídu. Zde se také učí o Ježíši.

REPORTÉR: To je skvělé, Cilko. A BGMC se na tom taky nějak podílelo? Čím konkrétně?

CILKA: Peníze z BGMC pomáhají, aby škola fungovala. Kupuje se z nich jídlo pro děti, učebnice a materiály ke křesťanské výuce dětí.

REPORTÉR: Ty jo, to je skvělé. Děti z Ameriky pomáhají prostřednictvím BGMC bolivijským dětem, aby poznaly Pána Ježíše. Všechny drobné, každá koruna, dvoukoruna, desetikoruna atd. dohromady mohou pomoci misionářům po celém světě.

CILKA: Máš pravdu, BGMC je skvělý program na podporu misionářů. Děti, opravdu děkuju, že sbíráte peníze na naše misionáře. Musím vás pochválit! Přeji vám, abyste každý měsíc naplnily soudek Buddy Barrela až po okraj, a mohly tak přispět na misi.

REPORTÉR: No, není to úžasné, Cilko? Jen se na to podívej, tyto misionáři dokážou přinést spolu s BGMC do života dětí obrovské změny.

CILKA: Ve věznici San Sebastian v jiném městě pomohly děti prostřednictvím BGMC postavit Centrum naděje. To je další centrum pro uvězněné děti, kde se mohou učit, dostanou najíst, mohou si zde hrát a učit se o Ježíši. O toto středisko se starají misionáři Rick a Sandee Farthingovi.

REPORTÉR: Bez škol a středisek, jako je tohle, nemají děti žijící ve věznicích vlastně ani šanci na normální spokojený život.

CILKA: A víš, co je skvělé? Děti se vrací do věznic a vypráví svým rodičům o Ježíši. Mnoho dospělých se už díky dětem obrátilo a mezi nimi bylo dokonce i několik vězeňských strážných.

REPORTÉR: Tak to je tedy síla, Cilko. Dospělí skrze děti poznávají Ježíše. A pomáhá BGMC v Bolívii ještě s něčím?

CILKA: To víš, že jo. Děti v celé Bolívii poznávají Ježíše v nedělních besídkách, Missionettes, Royal Rangers a ve školách vedených organizací ChildCare. Děkuji vám, že přispíváte.

REPORTÉR: Jsem moc rád, že jsi přišla, Cilko, a pověděla nám něco o dětech v Bolívii. Měj se hezky. Ahoj.

CILKA: Ahoj (volá na všechny děti). A nezapomeňte se modlit za Bolívii a naše misionáře. A můžete si se mnou ještě zazpívat, než odejdu. (Během písni odchází.)

Já mám zprávu,
dobrou zprávu pro všechny děti.
Je o Pánu Ježíši, celý svět ji uslyší.
Já mám zprávu,
dobrou zprávu pro všechny děti.

Slova a fráze

BOLÍVIE

Úředním bolivijským jazykem je španělština, většina lidí však mluví svými domorodými jazyky, jako je např. kečujština. Kečujština je ze všech jazyků užívaných v Bolívii nejrozšířenější. Dokonce i několik českých slov pochází z kečujského jazyka jako např. kakao (cocoa), kondor (condor) a pasák dobytka (gaucho). Níže jsou uvedena některá slova a fráze v kečujštině.

jedna	ux	jím	noqa mikhuni
dva	iskay	mluvíme	parlancheq
tři	kinsa	žijeme	kawsayku
čtyři	tawa	zpívám	takisani
pět	pisqa	zpíváme	takisayku
šest	soqta	zpíváte	takisanki
sedm	qanchis	on/ona zpívá	takisan
osm	pusaq	oni zpívají	takisanku
devět	jisq'on		
deset	chunka		
bílá	yuraq		
já	noqa		
ty	qan		
on, ona	pay		
oni	paykuna		
chléb	t'anta		
polévka	lawá		
maso	aycha		
kdo	pi		
co	ima		
kde	may		

Scénka Rychlého Bleska

BOLÍVIE

(Rychlý Blesk se přiznává zpoza jeviště. Ozve se skřípění brzd a poté se objeví Blesk. Má španělský přízvuč a mluví velmi rychle. Stěží se stačí nadechnout. Když je jak u vytržení, zatroubí. Stále opakuje: „To je super! Tů! Tů!“)

Ahoj kluci a holky! To jsem já, Rychlý Blesk! Víte, co je to auto na pohon všech čtyř kol? Obvykle je to něco jako teréňák nebo nákladní auto. Je to robustní auto a všechna čtyři kola jsou poháněna motorem.

Víte, proč mnoho našich misionářů potřebuje takové vozidlo? Tak já vám to povím. Misionáři Rich a Sandee Farthingovi žijící v Bolívii mají auto s pohonem všech čtyř kol. Mnohokrát jsou nuceni sjet z dlážděných cest, přejet pole a různé potoky a zajet hlouběji do džungle. Často cestují v dešti a projíždějí blátem, pískem, přes hory a skalnaté výběžky. Někdy musí vézt těžký stavební materiál určený na stavbu modliteben. Potřebují auto, kterým se dostanou úplně všude. Jejich auto bylo zapláceno z peněz mladých lidí v Americe, kteří mají zájem o misii. Jednoho dne i vy dorostete do jejich věku a budete moci přispět na auto některého z misionářů. *To je super! Tů! Tů!*

Manželé Farthingovi se snaží mnoha dětem žijícím v bolivijském vězení povědět o Ježíši. Kdybyste bydleli v Bolívii a vaše maminka nebo tatínek by museli jít do vězení, šli byste do vězení spolu s nimi. Farthingovi využili mnoho peněz z programu BGMC ke stavbě Centra naděje, do kterého mohou uvězněné děti přes den přicházet a učit se. Chodí zde do školy a dostanou také dobře najíst a nové oblečení a lékařskou péči. A navíc zde děti dostávají ten největší dar ze všech darů – spasení Pána Ježíše Krista! Jupí, to je úžasné. *To je super! Tů! Tů!*

Děkuji vám, že přispíváte misionářům přes BGMC. Některé částky, které jdou do Bolívie, pomáhají získat tyto vzácné děti pro Ježíše. Tak pojďme dát tento měsíc vše, co je v našich silách, abychom pomohli dětem v jiných zemích poznat Pána Ježíše!

No, abych už tedy šel. Ale brzo se vrátím a zase vám povím, jak si Bůh používá BGMC a Rychlého Bleska! Tak šetřete a pomáhejte svými sbírkami misii! Děláte skvělou práci. *To je super! Tů! Tů!*

(Žene se pryč a je slyšet svištění pneumatik.)

Náhoda a volba

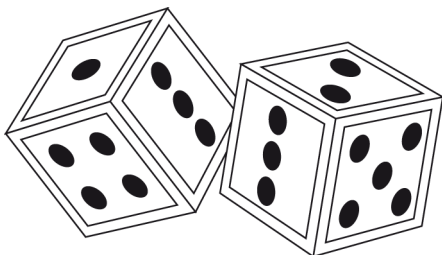
Verš z Bible:

Příslaví 16,3

Sověř Hospodinu své počínání a tvé plány budou zajištěny.

Pomůcky:

- 2 hrací kostky
- mince

Prezentace

Připravte si kostky a minci.

V životě musíme mnohokrát udělat opravdu závažná rozhodnutí. Napadají vás některá důležitá rozhodnutí, která musíte nebo teprve budete muset udělat? *(Nechte děti odpovídat. Některé z odpovědí mohou být: studium na střední škole, vstup do manželství, hledání práce atd.)*

Co uděláte, když budete stát nebo již stojíte před nějakou volbou a nevíte, jak se rozhodnout? Jé, já vím! Hodíte si korunou. *(Zavolejte k sobě jednoho dobrovolníka a dejte mu svou korunu.)*

Dobrá, potřebuji se rozhodnout, jestli si mám hledat novou práci. Víš co, hod' za mě korunou. Když padne hlava, zůstanu v tom zaměstnání, kde jsem. *(Nechte dobrovolníka hodit korunou. Podívejte se, jakou stranou mince padla na zem a mluve o tom, zda ono rozhodnutí o práci je dobré nebo ne.)*

Musím udělat další rozhodnutí. Potřebuji vědět, jestli si mám koupit nové auto, nebo nechat opravit to staré. Tak co kdybychom tentokrát hodili kostkami? Třeba by mi to pomohlo se správně rozhodnout. *(Zavolejte jiného dobrovolníka.)* **Hodíš oběma kostkami najednou. Když padne dohromady číslo 7, nechám si opravit své staré auto. Pokud hodíš jakékoli jiné číslo, koupím si nové. Dobře? Jdeme na to. Házej!** *(Podívejte se, jaké číslo padlo, a mluve s dětmi o výsledku. Diskutujte o tom, zda to byl dobrý způsob hledání správné volby/rozhodnutí.)*

To byla opravdu hodně těžká rozhodnutí, co myslíte? Myslíte si, že jsem jednal správně, když jsem chtěl pomocí mince nebo kostek zjistit tu nejlepší odpověď? *(Nechte čas na odpovědi.)* **Možná to nebyl zrovna dobrý nápad. Důležitá rozhodnutí v našem životě nemůžeme dělat pomocí náhody - hodem mincí nebo kostkami.**

Bible nám radí, kde hledat pomoc ve všem, co děláme. Přísloví 16,3 říká: „Svěř Hospodinu své počínání a tvé plány budou zajištěny.“ Jak mám svěřit své plány Pánu Ježíši? *(Nechte děti odpovídat.)* **Nejlepší způsob je modlit se.**

Mám před sebou další rozhodnutí, které musím udělat. Měl bych své rozhodnutí nechat na náhodě, nebo bych se měl obrátit na Pána? Myslím, že když své rozhodnutí svěřím Pánu, bude to mnohem lepší. Co říkáte?

Napsala Lisa Lyons

Skutečný misijní příběh

BOLÍVIE

Tato příručka obsahuje také obrázkovou prezentaci k misijnímu příběhu. Je zde několik verzí, z nichž můžete vybírat, včetně rozšířené verze příběhu (obsahuje další obrázky) a rozšířené verze s mluveným slovem. Čtěte přílohu nazvanou „Nejprve přečíst“ ve složce obrazová prezentace.

Jak to Bůh udělal?

(1. obrázek)

Misionáři Jack a Georgia Belinovi stáli v čele Školy svobody. Pokud jsou rodiče v Bolívii odsouzeni k vězeňskému trestu, jdou spolu s nimi do vězení i jejich děti. Belinovi založili školu, do které by mohly chodit děti uvězněné v palmasolském vězení a měly tak možnost naučit se číst a psát a dozvědět se o Ježíši. Během pobytu ve škole dostávají děti také dvakrát denně najíst, protože ve věznici není dostatek jídla pro všechny.

Jednoho dne se manželé Belinovi rozhodli vzít několik učitelů z této školy na jednodenní výlet do El Fuerte, aby si vysoko v nádherných andských horách v Bolívii prohlédli zbytky starých indiánských obydlí. Tyto majestátní hory se tyčí do výšky tisíců metrů nad mořem. Horské skalní stezky byly neuvěřitelně příkré a úzké bez jakýchkoliv svodidel. Belinovi řídili svůj karavan pořízený z darů Rychlého Bleska. Bylo to ve středu ráno. V autě sedělo sedm lidí.

Všichni se smáli a povídali si nejrůznější příběhy, když vtom jedna z učitelek sedících na zadním sedadle auta začala mluvit v jazycích. Misionář Belin se překvapeně podíval na učitelku, aby zjistil, proč se znenadání začala modlit v jazycích, když si všichni tak skvěle povídali. Sestra se však nadále v Duchu modlila. Nedokázala přestat. Její duch se velmi intenzivně přimlouval a ona nevěděla proč.

(2. obrázek)

Misionář Belin přijel k zatáčce, když najednou auto najelo do louže a sklouzlo se k pravé straně, přímo k hlubokému srázu. Nikdo nevěděl, že předešlý večer se prohnala touto oblastí silná bouře, kvůli které došlo k sesuvům půdy, a velká část cesty byla vymletá deštěm.

Misionář Belin si všiml, že zde cesta končí, a proto dupl na brzdu, aby zabránil pádu do strže. Ocitli se v horách, tisíce metrů nad mořem, a pád dolů do rozeklané průrvy, která tu byla místo cesty, by byl jistě smrtící.

Jak Jack dupl prudce na brzdu, auto začalo klouzat blíž a blíž ke strži. Nemohl udělat nic, co by zabránilo pádu dolů ze srázu. Auto klouzalo po mazlavém blátě. Všichni v autě byli přesvědčeni, že nastaly poslední minuty jejich života.

Georgia vyprávěla, jak zavřela oči a volala k Ježíši o pomoc. Měla pocit, že až otevře oči, bude už v nebi. Všichni v karavanu zavřeli oči a čekali na pád do strže, když vtom se stal zázrak. Auto se najednou zastavilo.

(3. obrázek)

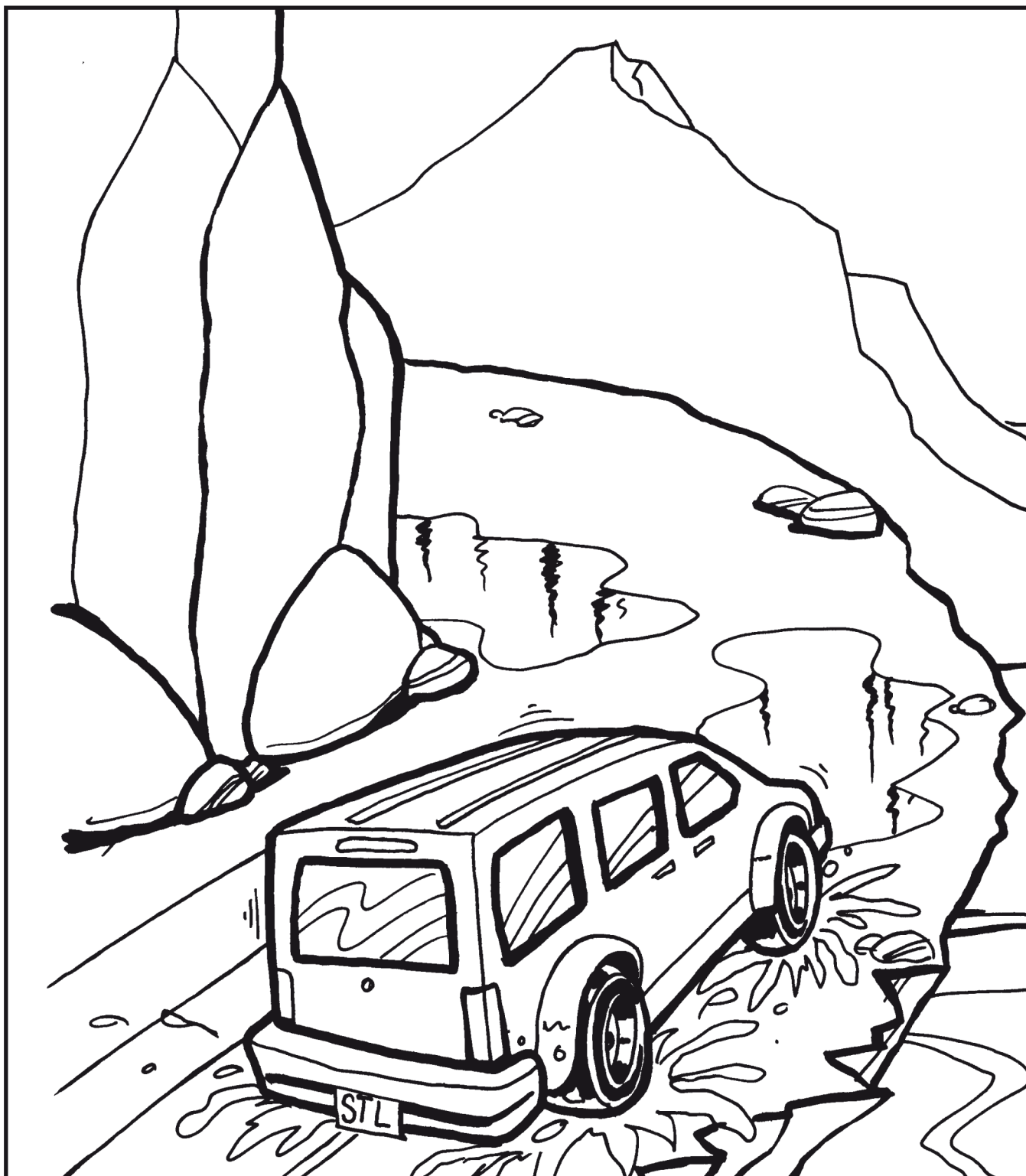
Když všichni znovu otevřeli oči, zjistili, že jsou na druhé straně velké propasti (strže). Přejeli přes otvor způsobený sesuvem půdy a necítily nic jiného než drobný náraz. Všichni vylezli z auta, aby se podívali na ten zázrak. Nechtěli věřit vlastními očima. Viděli otisky pneumatik i místo, kde u otvoru na cestě končily a kde se zase na druhé straně otvoru asi po pěti metrech objevily!

Všichni byli užaslí. Nikdo z nich nikdy nezažil něco podobného. Protože měli všichni zavřené oči, nikdo vlastně nevěděl, co se přesně stalo. Vyvezl Bůh auto a přesunul ho na druhou stranu cesty? Misionář Belin řekl, že museli přejet přes andělský most! Teď všichni pochopili, proč se učitelka tak náhle začala modlit v jazycích. Boží duch se skrze ni modlil za ochranu každého člověka v dodávce. Sloužíme skvělému Bohu, který může udělat cokoliv!

Kdykoliv vás Duch svatý vede k modlitbě, buďte poslušní. I když nevíme, za co se modlíme, Duch svatý nás může použít v modlitbě za misionáře, členy rodiny a další lidi či věci. Římanům 8,26-27 říká: „Tak také Duch přichází na pomoc naší slabosti. Vždyť ani nevíme, jak a za co se modlit, ale sám Duch se za nás přimlouvá nevyslovitelným lkáním. Ten, který zkoumá srdce, ví, co je úmyslem Ducha; neboť Duch se přimlouvá za svaté podle Boží vůle.“

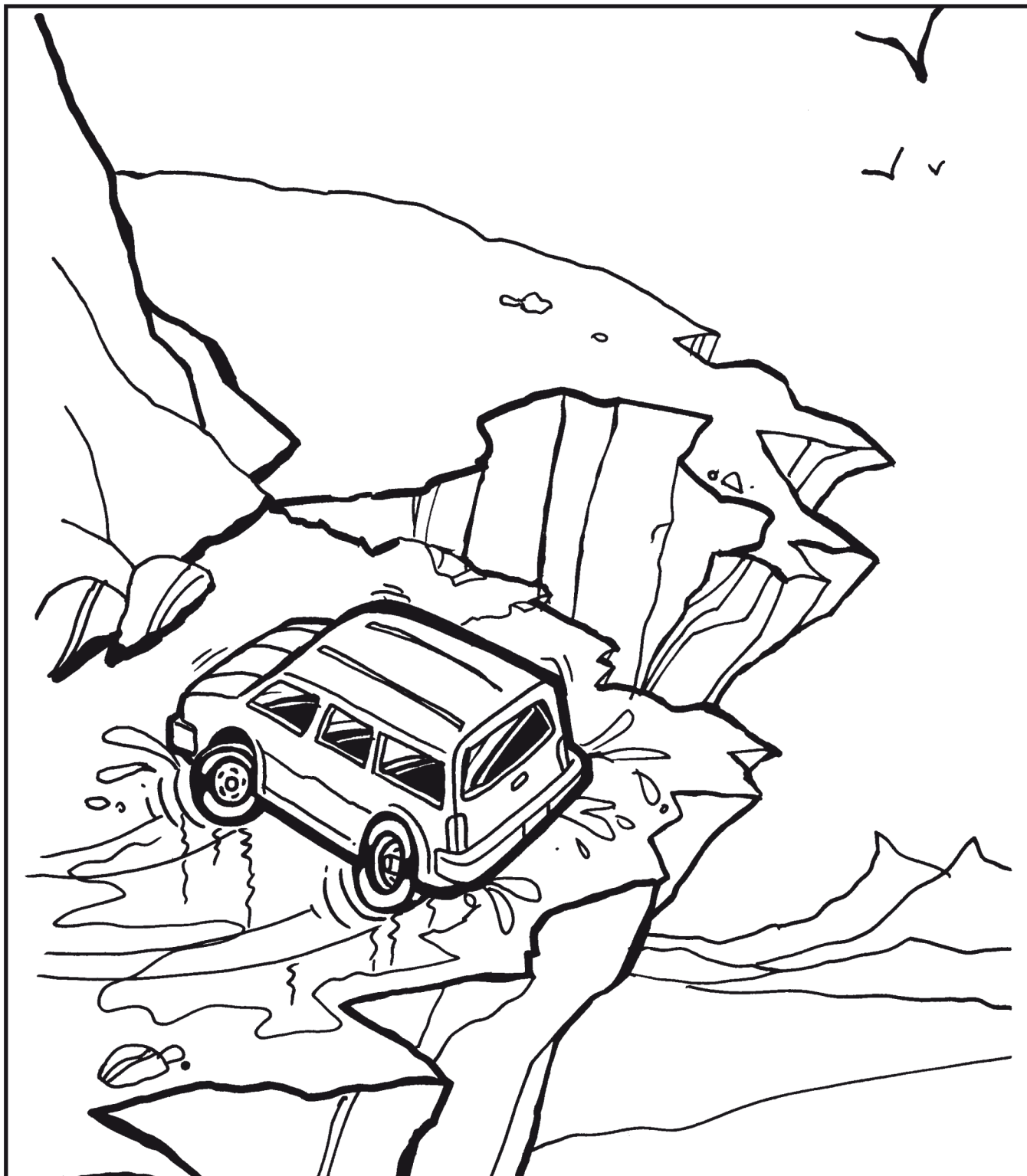
Děkujeme, že přispíváte do BGMC. BGMC pomáhá zajistit mnoho pomůcek pro Školu svobody a další školy pro děti vězňů v Bolívii.

Tento příběh byl zapsán misionářem Jackem Belinem a je použit se svolením Assemblies of God World Missions.

*Cesty podél útesu jsou neskutečně strmé,
úzké a bez svodidel.*

*Když Jack dupl na brzdu, auto se začalo bočně
přibližovat k trhlině.*

Když všichni otevřeli oči, zjistili, že jsou na druhé straně obrovské trhliny.

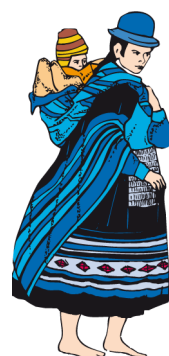
Udělejte během programu nebo můžete dát dětem úkol na vypracování domů.

Doplňovačka

Do prázdných míst v textu doplňte slova z výběru pod textem.

1. _____ je druh hudebního nástroje podobný kytarě a je vyrobený z krunýře pásovice.
2. Muži v Andách nosí _____ jako ochranu před chladem.
3. V Bolívii žije více než 700 druhů _____.
4. Na jihozápadě s Bolívií sousedí _____.
5. _____ je zvláštní vánoční pečivo.
6. Ženy _____ barevná ponča a šály.
7. Oblíbeným jídlem v Bolívii jsou _____.
8. Úředním jazykem v Bolívii je _____.
9. Ženy v Bolívii nosí _____, oblíbené klobouky.
10. V horách jsou _____ doly.
11. Nejvýše položeným hlavním městem na světě je _____.
12. Většina Bolívijských jsou _____.
13. Lidé rádi _____ přátele a příbuzné.
14. Bolívie byla v minulosti součástí říše _____.
15. Třetinu Bolívie pokrývají hory jménem _____.

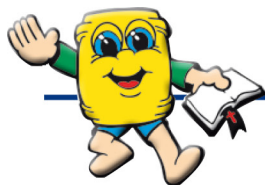
ANDY
CHILE
PONČO

PTÁKŮ
INKŮ
BRAMBORY

BUŘINKY
INDIÁNI
ŠPANĚLŠTINA

BUNUELOS
LA PAZ
NAVŠTĚVUJÍ

CHARANGO
RUDNÉ
TKAJÍ

Verš k zapamatování

Verš z Bible:

Příslaví 16,3

Svěř Hospodinu své počínání a tvé plány budou zajištěny.

V prezentaci pro tuto lekci naleznete daný verš v obrázkovém zpracování, který ovšem vyhovuje pouze pro anglicky mluvící děti. Je tedy na učiteli, zda se pokusí daný verš zpracovat podobnou formou v českém jazyce nebo si zvolí jinou formu učení verše z paměti. Ve složce Přílohy na tomto CD naleznete pod názvem Náměty na učení veršů z paměti nepřeborné množství různých možností, jak děti učit verš z paměti.

BOLÍVIE

Udělejte předem a podělte se s dětmi.

Jednoduchá varianta: Tyto “kokosové sladkosti” chutnají jako kokosky. Když si to budete chtít zjednodušit, můžete je koupit v obchodě. Zkuste najít nějaké měkčí, žvýkací. Možná budete mít možnost je koupit přímo v nějaké pekárně.

BOLÍVIE

Cocadas

- 400 g strouhaného kokosu
- 1 plechovka Salka
- 1 vajíčko, našlehat
- 1 čajová lžička vanilkové tresti
- 1 čajová lžička mandlové tresti (není nutné)

Přehřejte si troubu zhruba na 160° C. Na plech položte pečící papír*. Dobře promíchejte všechny ingredience ve velké misce. Nechte 2 - 3 min. odpočinout. Polévkovou lžící pak tvořte kopečky na pečícím papíru. Pečte 15 - 20 min. nebo až je těsto tuhé a zlatavě hnědé.

Nechte chladnout aspoň 5 minut, než kokosky sundáte z plechu.

*Použití pečícího papíru je nutné. Směs je velmi lepivá a bylo by složité ji dostávat z něčeho jiného než z pečícího papíru.

Vytvoříte asi 40 kousků

Tento příběh patří:

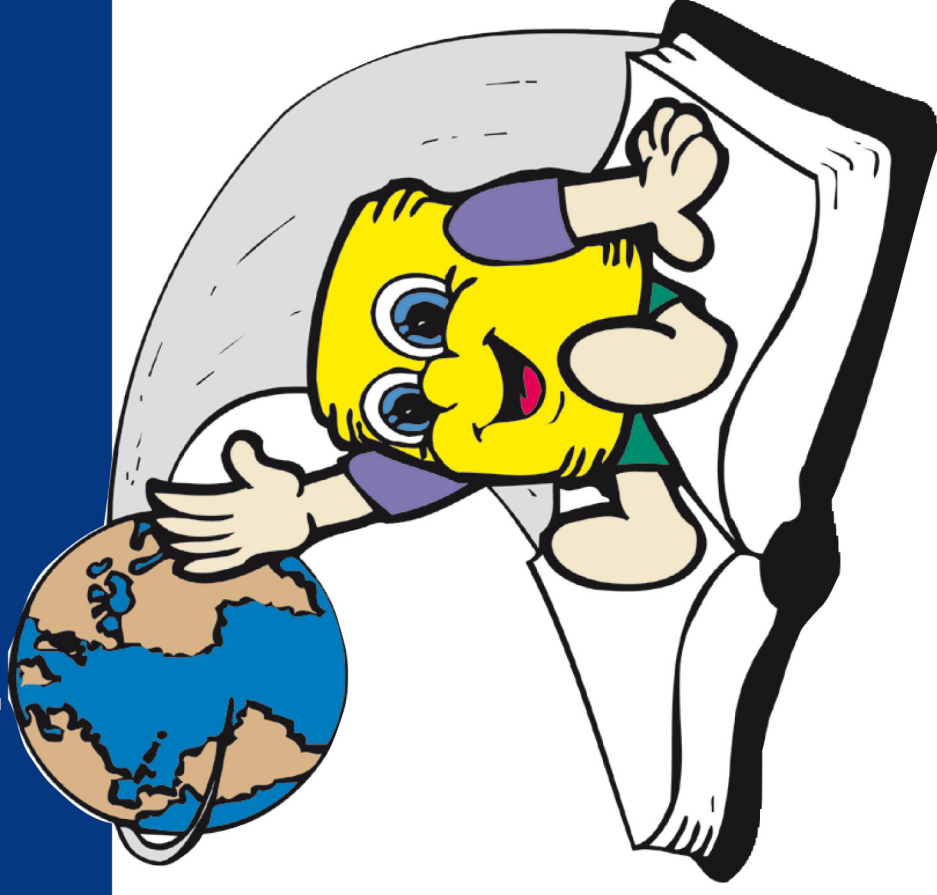
Připravit děti, aby porozuměly,
měly zájem, modlily se, přispívaly
a získávaly nevěřící.

Nabídku finanční i modlitební podpory dětí z různých
zemí, kterou zajišťuje nadační fond Nehemia, naleznete
ve složce Přílohy pod názvem Podpořme děti v nouzi.

Osoba zodpovědná za BGMC: Radka Fleková
Centrum BGMC v ČR: V Zídkách 402,
Kolín II., 280 02

BGMC

Pravdivé příběhy z misie po celém světě

Jak to Bůh udělal

Jak to Bůh udělal?

Misionáři Jack a Georgia Belinovi stáli v čele Školy svobody. Pokud jsou rodiče v Bolívii odsouzeni k vězeňskému trestu, jdu spolu s nimi do vězení i jejich děti. Belinovi založili školu, do které by mohly chodit děti uvězněné v palmasolském vězení a měly tak možnost naučit se číst a psát a dozvědět se o Ježíši. Během pobytu ve škole dostávají děti také dvakrát denně najíst, protože ve věznici není dostatek jídla pro všechny.

Jednoho dne se manželé Belinovi rozhodli vzít několik učitelů z této školy na jednodenní výlet do El Fuerte, aby si vysoko v nádherných andských horách v Bolívii prohlédli zbytky starých indiánských obydlí. Tyto majestátní hory se tyčí do výšky tisíců metrů nad mořem. Horské skalní stězky byly neuvěřitelně příkré a úzké bez jakýchkoliv svodidel. Belinovi řídili svůj karavan pořízený z darů Rychlého Bleska. Bylo to ve středu ráno. V autě sedělo sedm lidí.

Všichni se smáli a povídali si nejrůznější příběhy, když vtom jedna z učitelů sedících na zadním sedadle auta začala mluvit v jazycích. Misionář Belin se překvapeně podíval na učitelku, aby zjistil, proč se znenadání začala modlit v jazycích, když si všichni tak skvěle povídali. Sestra se však nadále v Duchu modlila. Nedokázala přestat. Její duch se velmi intenzivně přimlouval a ona nevěděla proč.

Misionář Belin přijel k zatáčce, když najednou auto najelo do louže a sklouzlo se k pravé straně, přímo k hlubokému srázu. Nikdo nevěděl, že předešlý večer se prohnala touto oblastí silná bouře, kvůli které došlo k sesuvům půdy, a velká část cesty byla vymetá deštěm.

Misionář Belin si všiml, že zde cesta končí, a proto dupl na brzdu, aby zabránil pádu do strže. Ocitli se v horách, tisíce metrů nad mořem, a pád dolů do rozeklané příruvy, která tu byla místo cesty, by byl jistě smrtící.

Jak Jack dupl prudce na brzdu, auto začalo klouzat blíž a blíž ke strži. Nemohl udělat nic, co by zabránilo pádu dolů ze srázu. Auto klouzalo po mazlavém blátě. Všichni v autě byli přesvědčeni, že nastaly poslední minuty jejich života.

Georgia vyprávěla, jak zavřela oči a volala k Ježíši o pomoc. Měla pocit, že až otevře oči, bude už v nebi. Všichni v karavanu zavřeli oči a čekali na pád do strže, když vtom se stal zázrak. Auto se najednou zastavilo. Když všichni znovu otevřeli oči, zjistili, že jsou na druhé straně velké propasti (strže). Přejeli přes otvor způsobený sesuvem půdy a necítili nic jiného než drobný náraz. Všichni vylezli z auta, aby se podívali na ten zázrak. Nechtěli věřit vlastním očím. Viděli otisky pneumatik i místo, kde u otvoru na cestě končily a kde se zase na druhé straně otvoru asi po pěti metrech objevily!

Všichni byli užaslí. Nikdo z nich nikdy nezažil něco podobného. Protože měli všichni zavřené oči, nikdo vlastně nevěděl, co se přesně stalo. Vyzvedl Bůh auto a přesunul ho na druhou stranu cesty? Misionář Belin řekl, že museli přejet přes andělský most. Teď všichni pochopili, proč se učitelka tak náhle začala modlit v jazycích. Boží duch se skrze ni modlil za ochranu každého člověka v dodávce. Sloužíme skvělému Bohu, který může udělat cokoliv! Kdykoliv vás Duch svatý vede k modlitbě, buďte poslušní. I když nevíme, za co se modlíme, Duch svatý nás může použít v modlitbě za misi-onáře, členy rodiny a další lidi či věci. Římanům 8,26-27 říká: „Tak také Duch přichází na pomoc naší slabosti. Vždyť ani nevíme, jak a za co se modlit, ale sám Duch se za nás přimlouvá nevyslovitelným lkáním. Ten, který zkoumá srdce, ví, co je úmyslem Ducha; neboť Duch se přimlouvá za svaté podle Boží vůle.“

Děkujeme, že přispíváte do BGMC. BGMC pomáhá zajistit mnoho pomůcek pro Školu svobody a další školy pro děti vězňů v Bolívii.

Tento příběh byl zapsán misionářem Jackem Belinem a je použit se svolením Assemblies of God World Missions.